

РЕЦЕНЗИЯ

относно конкурса за „доцент“ в професионално направление 6.1. Растениевъдство; по научната специалност **Общо земеделие**, обявен в ДВ бр. 21 от 07.03.2023 год. от Аграрен Университет – Пловдив, с кандидат гл. ас. д-р **Нешо Стоянов Нешев**

от доц. д-р **Дина Дадар-ооловна Атанасова**, Институт по земеделие – Карнобат, професионално направление 6.2. Растителна защита, научна специалност **Растителна защита (Хербология)** определена съгласно Заповед № РД 16-529 от 11.05.2023 год. на Ректора на Аграрен университет – Пловдив за член на научното жури

1. Общи данни за кариерното и тематично развитие на кандидата.

Гл. ас. д-р **Нешо Нешев** е роден на 23.04.1985 г. в град Карлово. Придобива ОКС „Бакалавър“ през 2009 г. по специалност **Агрономство** и ОКС „Магистър“ през 2011 г. по специалността **„Растителна защита“** в Аграрен Университет – Пловдив. През 2016 г. защитава дисертация на тема **„Влияние на минералното торене върху продуктивността и качеството на картофите“** по научната специалност **„Агрохимия“** и получава образователната и научна степен **„доктор“**. През 2019 г. получава допълнителна квалификация по **Професионална педагогика** в АУ-Пловдив. Гл. ас. д-р Нешев започва да работи като работник в селското стопанство по изграждане и поддръжка на системи за капково напояване, производство на тютюн, в разсадник за декоративни растения. После работи като стажант в ИРГР – Садово. От 2016 г. работи като агроном – изпитател към ЦБИПРЗ, към АУ – Пловдив. От 2019 г. е асистент в катедра **„Земеделие и Хербология“**, а от 2020 г. и до момента – главен асистент в същата катедра към АУ – Пловдив. Д-р Нешев владее английски език, има добра компютърна грамотност, има няколко награди за изследвания през 2016 и 2018 г., участва в специализации по програма Еразъм+ в Полша (2017) и Египет (2019), участва в ННП „Млади учени и постдокторанти“ към АУП (2019).

2. Общо описание на научната продукция на гл.ас. д-р **Нешо Нешев**

В конкурса за придобиване на академичната длъжност **„доцент“** гл. ас. д-р **Нешо Нешев** участва с обща продукция от 49 труда, групирани по следния начин:

- ❖ *Научни-публикации по номенклатурната специалност – 49 броя, от тях:*
 - *Публикации, свързани с докторската дисертация – 8 броя, които не подлежат на разглеждане;*
 - *Публикации с импакт фактор – 9 броя*

- Публикации в рецензирани и реферирани научни списания – **21** броя;
- Публикации в нереферирани списания с научно рецензиране – **3** броя;
- Публикации в сборници от конференции – **7** броя (които влизат в по-горни групи);

От представената справка за съответствие с Националните минимални изисквания е видно, че кандидатът покрива, а по някои групи показатели съществено надхвърля минималния брой точки, необходими за заемане на академичната длъжност „доцент“.

Личното участие на гл. ас. д-р Н. Нешев в посочените трудове е високо, за което свидетелства факта, че в **5** е самостоятелен, в **13** - е първи автор, а в останалите **22** - втори и следващ автор.

Представените трудове са написани на добър научен стил, третира актуални проблеми и имат практическа насоченост.

❖ Учебни ръководства – **1** брой (съавтор).

За изготвяне на рецензията подлежат на анализ **33** броя.

3. Основни направления в изследователската работа на кандидата. Демонстрирани умения или заложби за ръководене на научни изследвания (ръководство на проекти, привлечено външно финансиране и др.).

Гл. ас. д-р Нешо Нешев взема участие в 2 научноизследователски проекта към МОН, в 4 проекта – към АУ – Пловдив, като на един проект е бил ръководител - „Хербицидна фитотоксичност при слънчоглед, рапица и обикновена тиква и възможности за преодоляването ѝ чрез биостимуланти и листни торове” - към ЦНИТТЗИС при АУ-Пловдив, 2017-2019 г.

4. Оценка на педагогическата подготовка и дейност на кандидата. Ролята му за обучението на млади научни кадри.

Общият учебно-преподавателски стаж на гл.ас. д-р Нешо Нешев е 4 г. и 5 мес, като учебната му натовареност за тези години е общо 2238,5 часа, т.е. той изпълнява необходимата учебна натовареност. Учебната му заетост през годините се движи средно около 515 часа годишно, като последната година – 560 часа.

Гл. ас. д-р Н. Нешев започва да работи в Аграрен Университет - Пловдив като агроном – изпитател към ЦБИПРЗ, отдел хербициди. От януари 2019 г. заема длъжност асистент, а от март 2020 - главен асистент, където работи и в настоящия момент и преподава дисциплините „Земеделие“ и „Хербология“ на студенти от Аграрен Университет, залага опити, свързани с тематиката на катедрата, участва в научноизследователски проекти. Съавтор е на учебно ръководство „Иновативни продукти за растителна защита и торове“ (2018).

5. Значимост на получените резултати, доказана с цитирания, публикации в престижни списания, награди, членство в международни и национални научни органи и др.;

Броят на забелязаните цитирания са 8, като 6 от тях са в периодичните издания в чужбина, 1 е в сборника от международен симпозиум и 1 е в българското издание на английски език.

Членува в четири международни организации - European Weed Research Society (EWRS), Weed Science Society of America (WSSA), International Society for Horticultural Science (ISHS), Balkan Environmental Association (BENA). Участва в четири работни групи – три към EWRS и в една работна група Excellent Science Days за повишаване на потенциала на младите учени от Централна и Източна Европа.

6. Значимост на приносите за науката и практиката. Мотивиран отговор на въпроса доколко кандидатът има ясно очертан профил на научноизследователската работа;

Основните направления, в които работи д-р Нешо Нешев са в областта на общо земеделие и хербология. Изследванията са свързани с влиянието на предшествениците и монокултурното отглеждане на основните полски култури – пшеница, рапица и слънчоглед; торенето при ечемик, кориандр и картофи; влияние на торенето при отглеждането на някои полски култури; изследвания върху ефикасността и селективността на хербицидите при пшеница, царевица, слънчоглед и рапица; хербицидна фитотоксичност и възможности за нейното преодоляване от културните растения; влиянието на хербицидите върху микробиологична активност на почвата; проучвания върху плевелните асоциации при слънчоглед; контрол на паразитните плевели при слънчоглед и зимна маслодайна рапица.

Гл. ас. д-р Нешо Нешев има задълбочени знания и ясно очертан профил на научноизследователската работа.

Кандидатът посочва приносите като „научно-приложни“, с което съм напълно съгласна. Някой по важните приноси според мен, са следните:

1. Влияние на предшествениците и монокултурното отглеждане на основните полски култури – пшеница, рапица, слънчоглед и кориандр;

Изследвано е влиянието на различни предшественици при зимна маслодайна рапица, слънчоглед и кориандр. Резултатите показват, че най-подходящ предшественик за тези култури - зимна пшеница. Кратки монокултури при рапица и слънчоглед са нежелателни.

При петгодишно отглеждане на зимната пшеница сорт Енола като монокултура, най-високи резултати по отношение на продуктивността и качеството на зърно са получени през първите две вегетационни години. В следващите три години тези

показатели започват да се понижават, т.е. кратката монокултура при пшеницата в продължение на две или три години може да бъде използвана в критични случаи.

2. Влияние на торенето при ечемик, картофи и кориандър

Изследвана е ефективността на торенето с карбамид при ечемик сорт Емон. Потвърдено е, че с нарастване на торовите норми се увеличава съдържанието на суровия протеин в зърното.

Проучено комбинирано балансирано торене, самостоятелно и комбинации на азотно, калиево и фосфорно торене при картофи.

Установено, че при торене на кориандъра с азот, продуктивността и биометричните показатели на културата най-добри при торене с $N_{80} \text{ kg.ha}^{-1}$, а най-високо съдържание на етерично масло е при $N_{120} \text{ kg.ha}^{-1}$.

3. Проучване на агрономически и качествени характеристики на нов сорт сливи и ефикасността и селективността на някои хербициди при отглеждане на културата

Установени са устойчивостта на сорта Пагане към измръзване, фенологични стадии, биометричните и химичните показатели. Отчетено е, че сортът с висока продуктивност и едри плодове.

Проучено е влиянието на различните третираня с хербициди върху основните показатели на културата.

4. Влияние на хербициди върху микробиологичната активност на почвата

Установено е, че прилагането на *Isoxaflutol* във високи дози намалява броя на бактериите и увеличаване на броя на плесеновите гъби в почвата.

5. Проучване на хербицидната фитотоксичност и възможности за преодоляването и от растенията.

Установено е, че тиквените хибриди Prince F1, загиват напълно след почвеното третиране с *пендиметалин* и *диметенамид-Р*. Хибридът Матилда F1 е чувствителен към хербицида *имозамокс*, но преодолява фитотоксичността след едновременно (резервоарна смес) или след лечебно третиране с биостимуланта Амино Експерт Импулс. Доказано е, че съдържанието на азот в листата на хибрида се понижава, съдържанието на фосфор остава стабилно, а съдържанието на калий се повишава след третиране с хербицидите и някои от биостимулантите.

Установено е, че хербицидният стрес, причинен от грешно третиране на слънчогледовия ExpressSun® хибрид Р 64 LE 25 с хербицида *имазамокс* оказва влияние върху съдържанието на азот, фосфор и калий в листата на растенията. Лечебното третиране с биосимуланта Амино Експерт Импулс повишава съдържанието на тези елементи в листата.

Маслодайна рапица, увредена от хербицида *флорасулам + аминокипиралид-К* се възстановява в по-голяма степен след лечебното приложение на биостимуланта Амино Експерт Импулс.

6. Проучване на плевелните асоциации в посевите от слънчоглед

Картирани са плевелите в посевите от слънчоглед в различни райони на България и са установени преобладаващите видове с цел подобряване на борбата срещу тях.

7. Изследвания свързани с контрола на паразитните плевели при слънчоглед и зимна маслодайна рапица

Изследвана е биологичната ефикасност на *имазамокс*-съдържащи хербициди и фазите на приложение за контрол на паразита при слънчогледа и зимна рапица. Установени са измененията в добива, абсолютната и хектолитрова маса на слънчогледов хибрид „Lucia“ CLP след приложението на хербицидите.

8. Изследвания върху ефикасността и селективността на хербицидите при пшеница, царевица, слънчоглед и рапица

Изследвани са ефикасността и селективността на редица хербициди при зимна пшеница, както и действието им в конкретни агроекологични условия на Северна и Южна България; търсене на ефективни решения за борба с *Convolvulus arvensis* L.; оценени са възможностите на някои хербициди за контрол на самосевка на Клиърфийлд рапица и кориандър в посевите от зимна пшеница. Като установено, че най-добър контрол е при прилагане на хербициди с комбинирано активно вещество, включващо 2,4-Д и сулфонилуреи.

Проучена е ефикасността и селективността на някои почвени и вегетационни хербициди при определени царевични хибриди. Потвърдено е, че в условията на силно смесено заплевеляване, механизираните вегетационни обработки успешно допълват борбата с плевелите.

Проучена е ефикасността и селективността на някои почвени и вегетационни хербициди при определени слънчогледови хибриди. При силно заплевеляване на опитните парцели, добивът, маса на 1000 семена и съдържанието на маслото в семената са по-високи дори при третиране с регистрираните и двойни дози на хербицидите, отколкото в контролата. Установен е ефектът на вегетационни почвообработки и хербициди (*tribenuron-methyl* и *flumioxazine*) върху дивия коноп и добивите при „ExpressSun“ слънчоглед.

Получени са данните за ефикасността и селективността на редица хербициди при хибрид PX11CL зимна маслодайна рапица. Дисперсионен анализ показва, че има доказани разлики между отделните варианти на опитите.

7. Забележки и препоръки.

Гл.ас д-р Нешев е посочил значителен брой приноси. Считам, че посочените приноси, съвпадащи с изводите на научните му публикации могат да се обобщят и да се формулират по-обобщен вид.

Препоръчвам на гл.ас. д-р Нешев да насочи вниманието си и към изследвания с теоретичен научен и оригинален характер.

8. Заключение.

Въз основа на направения анализ на педагогическата, научната и научно-приложната дейност на кандидата считам, че **гл.ас. д-р Нешо Стоянов Нешев** отговаря на изискванията на ЗРАСРБ, ППЗРАСРБ и Правилника на Аграрния университет за неговото приложение за заемане на академичната длъжност „доцент“ по „Общо земеделие“.

Всичко това ми дава основание да оценя **ПОЛОЖИТЕЛНО** цялостната му дейност.

Позволявам си да предложа на почитаемото Научно жури също да гласува положително, а Факултетният съвет на Факултета по Агрономство при Аграрен университет – Пловдив да избере **гл. ас. д-р Нешо Стоянов Нешев** на академичната длъжност „доцент“ в професионално направление **6.1. Растениевъдство**, по научната специалност „Общо земеделие“.

Дата: 29.06.2023 г.
Гр. Пловдив

ИЗГОТВИЛ
СТАНОВИЩЕТО:
(доц. д-р Д. Д. Атанасова)